

Številka: 542-390/2018/1
Ljubljana, 9.11.2018
EVA: /
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Izhodišča za sodelovanje Republike Slovenije pri pogajanjih o programu in načinu financiranja 19. polnitve Mednarodnega združenja za razvoj – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na..... seji dnepod točko..... sprejela naslednji

SKLEP:

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela izhodišča za sodelovanje Republike Slovenije pri pogajanjih o programu in načinu financiranja 19. polnitve Mednarodnega združenja za razvoj, ki so sestavni del tega sklepa.
2. Vlada Republike Slovenije imenuje pogajalsko skupino v sestavi:
 - Andrej Kavčič, vodja Sektorja za mednarodne finančne odnose na Ministrstvu za finance, vodja;
 - Anita Ferfolja, višja svetovalka v Sektorju za mednarodne finančne odnose, članica.
3. Pogajalska skupina pošlje vladi Republike Slovenije, pred zaključkom pogajanj, vmesno poročilo o poteku pogajanj s predlogom višine prispevka Republike Slovenije za 19. polnitev Mednarodnega združenja za razvoj.

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Priloga:

- Izhodišča

Prejmejo:

- Ministrstvo za finance
- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Služba vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Banka Slovenije

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

-

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Urška Cvelbar, generalna direktorica na Ministrstvu za finance,

- Andrej Kavčič, vodja Sektorja za mednarodne finančne odnose na Ministrstvu za finance,
- Anita Ferfolja, višja svetovalka na Ministrstvu za finance.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

-

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

-

5. Kratek povzetek gradiva:

Mednarodno združenje za razvoj (v angleškem originalu: International Development Association, IDA) je del Skupine Svetovne banke. Ustanovljeno je bilo leta 1960 z namenom financiranja razvojnih projektov najrevnejših držav po ugodnejših pogojih od tistih, ki jih zagotavlja Mednarodna banka za obnovo in razvoj (IBRD). IDA tako z brezobrestnimi posojili z dospelostjo od 25 do 40 let in pet do desetletnim moratorijem na odplačilo glavnice ter z nepovratnimi sredstvi pomaga financirati projekte v 81 najrevnejših državah sveta (od teh jih je 39 v Afriki), ki niso sposobne pridobiti posojil na mednarodnih finančnih trgih. IDA sredstva za tovrstno financiranje pridobiva v obliki donacij s strani držav donatoric, povračil zapadlih kreditov in prenosi delov dobička drugih institucij skupine Svetovne banke (IBRD in IFC). Glede na obseg sredstev je IDA največji financer socialnih projektov v najrevnejših državah sveta, v katerih večina prebivalstva živi z manj kot dvema dolarjema na dan. Slovenija je članica Svetovne banke od leta 1993 in je leta 2004 napredovala v skupino držav donatoric. Ker je s tem aktom in z vstopom v EU vstopila v družbo najbolj razvitih držav sveta, so temu statusu in razvitosti Slovenije primerna pričakovanja mednarodne skupnosti, da bo izpolnjevala svoj del odgovornosti za financiranje razvoja najrevnejših držav. Z napredovanjem se je Slovenija obvezala, da bo od 14. polnitve dalje sodelovala pri polnitvah IDA kot polnopravna članica, kar pomeni, da bo prevzela sorazmerni del bremena financiranja, kot donatorici pa ji bo omogočeno aktivno sodelovanje pri oblikovanju politik skupine Svetovne banke na tem področju. Na podlagi svojega deleža v mednarodnih finančnih institucijah ima Slovenija tudi formalno zagotovljen vpliv na programe gospodarske preнове in razvoja držav prejemnic.

Ministrstvo za finance je pooblaščen za sodelovanje z IDA na podlagi drugega odstavka 4. člena Zakona o članstvu RS v Mednarodni banki za obnovo in razvoj, Mednarodni finančni korporaciji, Mednarodnem združenju za razvoj in Mednarodnem združenju za zavarovanje investicij (Uradni list RS - MP, št. 10/93). Ministrstvo za finance prepoznava sodelovanje RS z IDA kot primeren in najučinkovitejši način nudenja uradne razvojne pomoči najbolj revnim državam sveta, predvsem državam v podсахarski Afriki, ki jim Slovenija težje učinkovito nudi pomoč bilateralno. Zato predlaga da Vlada RS za sodelovanje na pogajanjih za 19. polnitev IDA pooblasti pogajalsko skupino v sestavi: Andrej Kavčič, vodja, Anita Ferfolja član, ki naj si prizadeva, da bo program IDA v programskem obdobju 19. polnitve IDA (julij 2020 do junij 2023) uspešno uresničeval prioritete RS na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja opredeljenimi v Resoluciji o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 54/17) in Zakonu o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči (Uradni list RS, št. 30/18). Pogajanja bodo potekala v treh krogih in bodo zaključena predvidoma konec leta 2019. Na programskem področju pogajanj se bo določala vsebina in oblike nudenja pomoči iz IDA, prednostna področja financiranja ter natančna pravila izvajanja programov v državah prejemnicah IDA sredstev. Razprava bo potekala tudi o optimizaciji glasovalnega sistema.

Glede obsega polnitve, ki bo en najpomembnejših elementov pogajanj za 19. polnitev IDA, bo Slovenija glede na trenutno javnofinančno situacijo zagovarjala zmeren skupen obseg polnitve. Za Slovenijo je pomembno zagotovilo, da se bo raven koncesijskega financiranja za najbolj revne ohranila, da to ne bo ogrožalo vzdržnosti dolga držav in ne bo ogrožalo dolgoročne finančne stabilnosti Skupine Svetovne banke. Slovenija bo ponovno izpostavila, da se med IDA aktivnosti vključi reševanje aktualne begunske krize in vzpostavi povezava med humanitarnimi aktivnostmi in razvojnim sodelovanjem, za čim hitrejšo vrnitev beguncev in zagotovitev pogojev in zmanjšanje vzrokov za migracije. Slovenija bo zagovarjala glasovalni sistem, ki je zanjo najugodnejši glede na njeno relativno majhnost in javnofinančne omejitve, ki so s tem povezane.

6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Z gradivom se predlaga, da Vlada RS potrdi izhodišča za sodelovanje Republike Slovenije pri pogajanjih o programu in načinu financiranja 19. polnitve Mednarodnega združenja za razvoj in pooblasti pogajalsko skupino, da sodeluje pri pogajanjih, ki bodo predvidoma potekala v 3 krogih. Pogajalska skupina bo pred zaključkom pogajanj (predvidoma do konca leta 2019) pripravila vmesno poročilo o poteku pogajanj s predlogom višine prispevka Republike Slovenije za 19. polnitev Mednarodnega združenja za razvoj. Predviden strošek službenih poti za posamezno pogajanje znaša cca 2.000 EUR na udeleženca.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:		
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje

državnega proračuna.	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: (Samo če izberete NE pod točko 6.a.) Kratka obrazložitev	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: /NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)	
(Če je odgovor DA, navedite: Datum objave: V razpravo so bili vključeni: <ul style="list-style-type: none"> - nevladne organizacije, - predstavniki zainteresirane javnosti, - predstavniki strokovne javnosti. - . Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte): Upoštevani so bili: <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:	

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Dr. Andrej Bertonec
MINISTER

Na podlagi 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na..... seji dnepod točko..... sprejela naslednji

SKLEP:

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela izhodišča za sodelovanje Republike Slovenije pri pogajanjih o programu in načinu financiranja 19. polnitve Mednarodnega združenja za razvoj, ki so sestavni del tega sklepa.
2. Vlada Republike Slovenije imenuje pogajalsko skupino v sestavi:
 - Andrej Kavčič, vodja Sektorja za mednarodne finančne odnose na Ministrstvu za finance, vodja;
 - Anita Ferfolja, višja svetovalka v Sektorju za mednarodne finančne odnose, članica.
3. Pogajalska skupina pošlje vladi Republike Slovenije, pred zaključkom pogajanj, vmesno poročilo o poteku pogajanj s predlogom višine prispevka Republike Slovenije za 19. polnitev Mednarodnega združenja za razvoj.

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Priloga:

- Izhodišča

Prejmejo:

- Ministrstvo za finance
- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Služba vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Banka Slovenije

Izhodišča za sodelovanje Republike Slovenije pri pogajanjih o programu in načinu financiranja 19. polnitve Mednarodnega združenja za razvoj

1. Sodelovanje Slovenije v Mednarodnem združenju za razvoj

Mednarodno združenje za razvoj (v angleškem originalu: International Development Association, IDA) je del Skupine Svetovne banke¹, ki ima sedež v Washingtonu. Ustanovljeno je bilo leta 1960 z namenom financiranja razvojnih projektov najrevnejših držav po ugodnejših pogojih od tistih, ki jih zagotavlja Mednarodna banka za obnovo in razvoj (IBRD). IDA tako z brezobrestnimi posojili z dospelostjo od 25 do 40 let in pet do desetletnim moratorijem na odplačilo glavnice ter z nepovratnimi sredstvi pomaga financirati projekte v 81 najrevnejših državah sveta (od teh jih je 39 v Afriki), ki niso sposobne pridobiti posojil na mednarodnih finančnih trgih. IDA sredstva za tovrstno financiranje pridobiva v obliki rednih 3-letnih polnitev s strani držav donatoric, povračil zapadlih kreditov, poleg tega pa so v preteklih polnitvah svoj delež prispevale tudi druge institucije skupine Svetovne banke (IBRD in IFC) iz naslova svojih presežkov (dobičkov). Glede na obseg sredstev je IDA največji financer socialnih projektov v najrevnejših državah sveta, v katerih večina prebivalstva živi z manj kot dvema dolarjema na dan.

Slovenija je postala članica skupine Svetovne banke v letu 1993. 17. marca 2004 je Slovenija s Svetovno banko podpisala pismo o napredovanju, s čemer je tudi formalno zapustila skupino držav posojilojemalk pri IBRD in se uvrstila na seznam prve skupine držav, v kateri so države donatorice. Slovenija je s tem aktom in hkrati z vstopom v EU stopila v družbo najbolj razvitih držav sveta, zato so statusu in razvitosti Slovenije primerna pričakovanja mednarodne skupnosti, da bo izpolnjevala svoj del odgovornosti za financiranje razvoja najrevnejših držav. Z napredovanjem se je Slovenija hkrati obvezala, da bo od 14. polnitve dalje sodelovala pri polnitvah IDA kot polnopravna članica, kar pomeni, da bo prevzela sorazmerni del bremena financiranja.

Sloveniji kot donatorici IDA je poleg obveznosti na drugi strani omogočeno aktivno sodelovanje pri oblikovanju politik skupine Svetovne banke ter ponujena priložnost, da je aktivno udeležena pri pripravi in nadzoru projektov, ki prispevajo k regionalni in globalni stabilnosti. Preko deleža v institucijah ima formalno zagotovljen vpliv na programe gospodarske prenovе in razvoja držav prejemnic, s čemer lahko spodbuja obseg in vpliva na prilagajanje vsebin projektov na področjih njenega interesa.

Ministrstvo za finance je pooblaščen za sodelovanje z IDA na podlagi drugega odstavka 4. člena Zakona o članstvu RS v Mednarodni banki za obnovo in razvoj, Mednarodni finančni korporaciji, Mednarodnem združenju za razvoj in Mednarodnem združenju za zavarovanje investicij (Uradni list RS - MP, št. 10/93). Ministrstvo za finance prepoznava sodelovanje RS z IDA kot primeren in najučinkovitejši način nudenja razvojne pomoči najbolj revnim državam sveta, predvsem državam v podsaharski Afriki, ki jim Slovenija težje učinkovito nudi pomoč bilateralno. Obenem pa je sodelovanje z IDA in ostalimi članicami skupine Svetovne banke pomembno za doseganje ciljev, ki jih Slovenija zasleduje v okviru sodelovanja z mednarodnimi finančnimi institucijami.

¹ Skupino Svetovne banke (World Bank Group) sestavlja pet mednarodnih organizacij: Mednarodna banka za obnovo in razvoj (International Bank for Reconstruction and Development – IBRD, ustanovljena leta 1945), Mednarodna finančna korporacija (International Finance Corporation – IFC, ustanovljena leta 1956), Mednarodno združenje za razvoj (International Development Association - IDA, ustanovljeno leta 1960), Mednarodni center za reševanje investicijskih sporov (International Centre for the Settlement of Investment Disputes – ICSID, ustanovljen leta 1966) in Multilateralna agencija za zavarovanje investicij (Multilateral Investment Guarantee Agency – MIGA, ustanovljena leta 1988).

Finančni prispevki IDA od 14. polnitve sklada dalje predstavljajo enega osrednjih prispevkov RS v multilateralnem delu njenega razvojnega sodelovanja. Mednarodne večstranske organizacije na področju razvojne politike ustvarjajo temeljne norme IDA, sodelujejo pri reševanju stisk, zapletov ali konfliktov ter lahko hitreje in učinkoviteje reagirajo v primeru naravnih nesreč ali kriz, kar velja predvsem za skupino Svetovne banke. Udeležba RS v tovrstnih programih je skladna tako z geografskimi kot tudi s vsebinskimi prioritetami slovenskega mednarodnega razvojnega sodelovanja. Udeležba pri 19. polnitvi IDA se v skladu z metodologijo Odbora za razvojno pomoč OECD v celotnem znesku šteje kot uradna razvojna pomoč Republike Slovenije.

2. Mandat pogajalske skupine za 19. polnitev IDA

Vlada RS za sodelovanje na pogajanjih za 19. polnitev IDA pooblašča pogajalsko skupino v sestavi: Andrej Kavčič, vodja, Anita Ferfolja član, ki naj si prizadeva, da bo program IDA v programskem obdobju 19. polnitve IDA (julij 2020 do junij 2023) uspešno uresničeval prioritete mednarodnega razvojnega sodelovanja Slovenije, opredeljene v sprejetih dokumentih na tem področju in sicer v Resoluciji o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije (Url RS, št. 54/17) in v Zakonu o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije (Url RS, št. 30/18).

Prvi od predvidenih treh krogov pogajanj za uskladitev programa, skupnega obsega financiranja in načina vplačil 19. polnitve IDA bo potekal od 12. do 15. novembra 2018 v Zambiji. Zaradi povečanja učinkovitosti upravljanja polnitvenih procesov letos prvič poteka združen program, ki zajema predstavitev vmesnega poročila za IDA18 in prvi krog pogajanj za IDA 19, kar pomeni eno srečanje manj, saj je običajno prvi krog pogajanj potekal v Parizu kot samostojen dogodek. Drugi krog pogajanj je predviden aprila 2019 v Washingtonu, to je po spomladanskih zasedanjih Svetovne banke in MDS. Tretji krog je predviden oktobra 2019, kraj pa še ni določen. Kraj zaključnega zasedanja, novembra ali decembra 2019, pa prav tako še ni določen.

Na programskem področju pogajanj se bo določala vsebina in oblike nudenja pomoči iz IDA, prednostna področja financiranja ter natančna pravila za izvajanje programov v državah prejemnicah IDA sredstev. V 19. polnitvi IDA se bo nadaljevala programska politika uresničevanja ambicioznih ciljev iz Agende 2030 za trajnostni razvoj, katere prvi cilj je odprava vseh oblik revščine do leta 2030 in uresničevanje Akcijske agende iz Addis Abebe iz 2015, ki določa okvir virov za financiranje ciljev trajnostnega razvoja. Opazna je namreč porast zadolženosti v 49% IDA držav. Med njimi je 10 držav v resnih dolžniških težavah, 21 držav je od leta 2013 doživelo degradacijo bonitete in samo 6 izboljšanje bonitetnega položaja. Tveganje predstavlja tudi pomanjkanje lastnih sredstev za investicije držav v razvoju skupaj z rastočo potrebo po novem kapitalu, nujnim za doseganje ciljev trajnostnega razvoja. Svetovna banka in Mednarodni denarni sklad izvajata večstranski pristop za pomoč državam. Prva programska prioriteta IDA 19 bo zato ohranjanje vzdržnosti dolga oziroma omejevanje vse večje dolžniške krize najmanj razvitih držav sveta. Za ta namen bo potrebno državam nuditi tudi podporo pri mobilizaciji domačih virov, učinkovitosti porabe in izbiri naložb, ki izkažejo največjo učinkovitost. Svet se v tem trenutku sooča z velikimi in urgentnimi nalogami a so resursi zelo omejeni. Potrebe po čim hitrejšem ukrepanju narekujejo: povečanje ekstremizma, nasilja in vojne, migrantsko krizo zgodovinskih razsežnosti, hitre podnebne spremembe in z njimi povezanega naraščanja števila naravnih nesreč, hitro širjenje bolezni in pandemij ter ponovno večanje števila najrevnejših držav.

Vse to kaže na veliko globalno povezanost in potrebo po koordiniranem ukrepanju s strani globalnih akterjev, kjer lahko Svetovna banka odigra pomembno vlogo. Svetovna banka išče načine, da bi čim bolj pripevala k reševanju naštetih problemov preko svoje vloge partnerja države, partnerja zasebnega sektorja in globalnega povezovalca. V ta namen je identificirala 5 ključnih področij na katera se bo koncentrirala: (i) izboljšanje sposobnosti skupine Svetovne

banke, da se bo lahko prilagodila na različne vrste potreb njenih klientov; (ii) povečanje vodilne vloge v globalnih zadevah; (iii) izboljšanje storitev ponudbe in izmenjave znanj, posebej na relaciji jug-jug; (iv) nudenje hitre in učinkovite pomoči klientom; ter (v) povečanje financiranja za razvoj, predvsem s sredstvi privatnega sektorja (glede na ambiciozno Agendo za trajnostni razvoj do leta 2030).

IDA bo najrevnejšim državam v okviru Skupine Svetovne banke še naprej nudila koncesijske vire za njihovo čim lažjo tranzicijo v status držav, ki se lahko financirajo s povratnimi sredstvi s strani IBRD, vključno z iskanjem možnosti za povečanje financiranja na podlagi kapitala IDA. Donacije in močna podpora delničarjev bodo še naprej ostali ključni element finančnega okvira IDA, čeprav spremenjeni model financiranja omogoča dodatno financiranje tudi na podlagi zadolževanja, ki pa mora biti dolgoročno finančno vzdržno. Kapital IDA zbran z donacijami držav in prenosi dobičkov drugih institucij Svetovne banke, ki je bil do sedaj uporabljen le za donacije in ugodna koncesijska posojila, je na podlagi možnosti zadolževanja IDA na mednarodnih finančnih trgih sedaj na voljo tudi za povečanje posojilne zmogljivosti IDA državam v prehodu po ne-koncesijskih pogojih, t.j. pod pogoji IBRD posojil. Zaradi reševanja problematike dolžniške krize je predlagano nadaljevanje izboljšav finančnega modela. Med ukrepe na tem področju spadajo povečanje odpornosti finančnega sistema, ukrepi za obvladovanje fiskalnega položaja in ukrepe na področju upravljanja z obrestnimi merami. Pri tem je za Slovenijo pomembno zagotovilo, da se bo raven koncesijskega financiranja za najbolj revne države ohranila, da ukrepi ne bodo ogrozili vzdržnosti dolga držav in ne bo ogrožena dolgoročna finančna stabilnost Skupine Svetovne banke. Podpiramo tako politiko kapitalske ustreznosti institucije, ki bo za zaščito bonitetne ocene AAA, sprejela potrebne korektivne ukrepe.

Predlagane glavne teme 19. polnitve IDA, ki bodo gradile na strateških temah iz 18. polnitve so:

- **Podnebna odpornost**, ki daje poudarek na zmanjšanju posledic podnebnih sprememb za najbolj revne države.
- **Enakopravnost spolov**, kjer so še vedno potrebne aktivnosti na zmanjševanju razlik na ekonomskem področju.
- **Pomoč krhkim državam in državam**, ki so jih prizadeli konflikti.
- **Ekonomska tranzicija in zaposlitve**, ki ustvarja ugodno okolja za trajnostno rast (kvaliteto infrastrukture, institucionalne usposobljenosti vladanja, mobilizaciji vseh resursov, povečanje delovnih mest in razvoj privatnega sektorja).

Slovenija podpira ohranitev strateških tem, saj so medsebojno povezane in sinergično vplivajo na doseganje zastavljenih ciljev. Na primer: (i) prizadevanja Svetovne banke za spodbujanje ustvarjanja delovnih mest v krhkih okoljih so usmerjena na moške in ženske, kar povezuje drugo, tretjo in četrto temo zgoraj; ali (ii) podnebne spremembe še dodatno spodkopavajo krhka okolja (prva in tretja tema); ali (iii) živahni zasebni sektor in velike naložbe v infrastrukturo omogočajo povečanje števila in izboljšanje kvalitete delovnih mest v krhkih državah in zagotavljajo, da ženske sodelujejo v gospodarski dejavnosti (prva, druga in tretja tema); ali (iv) podnebne spremembe najbolj prizadenejo kategorije spolov, kot so ženske, otroci in starejši (prva in druga tema) ipd. Glede na integrirano naravo posebnih tem je IDA dobro postavljena, da se odzove na ta poziv, ker bo njegov celovit pristop k razvoju zagotovil, da bodo prizadevanja v okviru ene posebne teme vzvod za napredek v drugih.

Slovenija bo ponovno izpostavila cilj, da se med IDA aktivnosti vključi reševanje aktualne begunske krize in vzpostavi povezava med humanitarnimi aktivnostmi in razvojnim sodelovanjem, za čim hitrejšo vrnitev beguncev in zagotovitev pogojev in zmanjšanje vzrokov za migracije. Pri tem naj se začne izvajati »Regionalno podokno za begunce«, ki je bilo uvedeno v IDA 18 v okviru Regionalnega programa za financiranje projektov, ki koristijo beguncem in IDA državam, ki gostijo begunce. Financiranje iz tega podokna naj bo zagotovljeno po ugodnejših finančnih pogojih.

Na vrhu držav G8 je bil leta 2005 dosežen dogovor o 100 % odpisu dolga visoko zadolženim državam do MDS (Mednarodnega denarnega sklada), IDA in Afriške razvojne banke. V pobudi, poimenovani MDRI (Multilateral Debt Relief Initiative), kot članica IDA sodeluje tudi Republika Slovenija, ki ob polnitvah IDA obnavlja svoje obveze. Slovenija bo še naprej podpirala ta mehanizem vendar pa se bo zavzemala, da je potrebno skrbno spremljati vzdržnost dolga in nasloviti vprašanje »moralnega hazarda«, torej preprečiti nagrajevanje držav za neizpolnjevanje svojih obveznosti.

Pred začetkom pogajanj Svetovna banka še ni podala ocene glede potrebne višine sredstev za izpolnitev programa v okviru 19. polnitve, saj bo konsenz o skupnem obsegu potrebnih sredstev dosežen skozi pogajanja.

V okviru zadnje (18.) polnitve je sodelovalo 55 donatorjev, ki so skupaj zbrali 19,4 mrd SDR (Special Drawing Rights) (24,25 mrd EUR), skupaj s prispevki donatorjev za multilateralni odpis dolgov (2,9 mrd SDR), lastnimi viri prihodkov IDA (15,5 mrd SDR), ki upoštevajo prispevke iz dobička ostalih institucij Svetovne banke (skupaj 0,4 mrd SDR), povračili posojil (14,2 mrd SDR) in prihodki prejšnjih polnitev (0,8 mrd EUR). V skupno polnitev se prištevajo še koncesijska posojila partnerskih držav (2,8 mrd SDR) in izdanih obveznic držav v razvoju (15,9 mrd SDR). Slovenija je podpisala izjavo o zavezi za prispevek v višini 4 mio SDR oziroma 5 mio EUR (delež 0,02%), ki ga bo vplačala v obdobju devetih let od 2018 do 2026. Slovenija je hkrati za obdobje trajanja izplačilne dobe 18. polnitve IDA podaljšala tudi brezpogojno izjavo za izpolnitev obveznosti do pobude Multilateralnega odpisa dolgov (MDRI), v skupni višini 4,06 milijona EUR. Dosežena višina kapitala, ki je bila na voljo za financiranje IDA držav v 18. polnitvi je znašala rekordnih 75 mrd USD, v primerjavi s 52 mrd USD iz 17. polnitve. Tako povečanje zneska v primerjavi s predhodno polnitvijo je uspelo zagotoviti z odločitvijo o pridobivanju dela sredstev na finančnih trgih (na podlagi AAA bonitetne ocene IDA) in z učinkovitim in trajnostno naravnim upravljanjem s sredstvi, ne da bi povišali znesek donacij držav članic.

V okviru pogajanj za 19. polnitev IDA bo Slovenija glede na trenutno javnofinančno situacijo zagovarjala zmeren skupen obseg polnitve. Ker bo ta znesek znan tekom pogajanj, se predlaga, da pred zaključkom pogajanj delegacija RS za Vlado Republike Slovenije pripravi še vmesno poročilo o poteku pogajanj s predlogom višine prispevka RS. Hkrati bo delegacija predlagala tudi časovni okvir, v katerem naj bi Slovenija izpolnila obveznosti iz 19. polnitve IDA.

Ob prvem sodelovanju Slovenije v polnitvi IDA (14. polnitev) je bil Sloveniji izračunan 0,03% delež vplačil², ki velja kot priporočen, saj glede na formulo izračuna predstavlja »pošten« prispevek. Teh deležev se Slovenija v vseh polnitvah zaradi finančne krize žal ni mogla držati. Tudi pri 18. polnitvi IDA je zaradi še ne povsem odpravljenе krize prevzela 0,02% delež. Ali bo v 19. polnitvi IDA Slovenija ponovno prevzela 0,03% delež, pa bo odločeno tekom pogajanj v odvisnosti od več dejavnikov, med drugim od proračunske situacije in samega obsega polnitve.

V okviru polnitve IDA 19 se bo na novo odprlo vprašanje glasovalnih pravic. Način določitve glasovalnih pravic je bil določen leta 1970 in se od takrat ni bistveno spreminjal, kljub temu, da je IDA sedaj po kapitalu izenačena z IBRD. V luči zgodovinskega prehoda IDA v model financiranja z dostopom do kapitalskih trgov je odbor direktorjev predlagal prevetritev sistema, ki bi zagotavljal spodbude za čim večje prispevke donatorjev iz I. in II. dela; odražal pomembne spremembe, ki so se zgodile v gospodarskem razvoju članic, ki so prispevale v IDA v preteklih letih; in zagotovil boljše priznanje za pretekle prispevke, ki so omogočili izgradnjo trdne kapitalske osnove institucije. Države so razdeljene med Part I v večini donatorice in Part II prejemnice pomoči. Slovenija je leta 2004 napredovala v prvo skupino. Delež članic prve

² Ta delež je izračunan po formuli, ki upošteva naslednja dva dejavnika: delež BDP posamezne države v vsoti BDP vseh držav donatoric ter BDP na prebivalca v primerjavi z BDP na prebivalca ZDA. Formula za izračun deleža tako odraža relativno sposobnost prispevka posameznih držav donatoric v IDA.

skupine se je iz leta 1960, ko jih je bilo 18, povečal na 30 v IDA 18, druga skupina pa šteje 25 članic. Sedanji glasovalni sistem zasleduje dva cilja in sicer: za članice prve skupine držav, naj bi bile glasovalne pravice v splošnem sorazmerne s skupnim prispevkom posamezne države v IDA, medtem ko so za članice druge skupine držav glasovalne pravice posamezne države zaščitene s fiksnim deležem, ki ga pridobijo ob članstvu, ter dodatnim deležem v primeru vplačil prispevkov. Večina manjših držav je članic druge skupine in jim sedanji glasovalni sistem ohranja relativno visoko skupno in posamezno glasovalno moč. Podobno v prvi skupini velja za Slovenijo kot majhno državo. V okviru pogajanj bo Slovenija zagovarjala glasovalni sistem, ki predstavlja najbolj ugoden položaj glede na njeno relativno majhnost in javnofinančne omejitve, ki so s tem povezane.